

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه ۱۰ تهران

شصت و نهم (ش داوطلب):
نام و نام خانوادگی:
سوال امتحان درس: فارسی ۲

نام واحد آموزشی: دبیرستان نمونه دولتی مکتب الاحرار
پایه: دوازدهم
سال تحصیلی: ۹۷-۹۸
نام پدر:
نام دبیر:

ساعت امتحان: ۸ صبح
وقت امتحان: ۶۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۰ / ۱۰ / ۹۷
تعداد برگ سوال: برگ

بزم

یک: واژگان مشخص شده را معنی کنید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۱-۱- باز زین و برگ را بر گرده‌ی کپرها نهادند.

۲-۱- آن باغ در سموم سرد این عقل بی‌درد پز مرد.

۳-۱- پیرمرد از داخل کازیه یک پاکت کهنه برداشت.

۴-۱- همچو نی زهری و تریاقی که دید؟!

۵-۱- بخروش چو شرزه شیر ارغند

۶-۱- گفت نزدیک است والی را سرای آن‌جا شویم

دو: کدام واژه برای جای خالی مناسب است؟ (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۱-۲- واصفان حلیه‌ی جمالش به تحیر (منسوب - منسوب)

۲-۲- تن ز جان و جان ز تن نیست (مستور - مسطور)

۳-۲- شب که داند که تا سحر چند است؟ (فراق - فراغ)

۴-۲- از عشق می‌شناس (حیاط - حیات)

۵-۲- ناله‌ی مرغ اسیر این همه وطن است (بحر - بهر)

۶-۲- گفت از بهر جامه‌ات بیرون کنم (قرامت - غرامت)

سه: دستور (هر مورد ۰/۵ نمره)

۱-۳- نوع حذف در عبارات «از جمله نام‌های حسن یکی جمال است و یکی کمال» چیست؟

۲-۳- نقش واژه‌ی «موافق» در عبارت «انصاف و عدل داشت موافق بسی ...» چیست؟

۳-۳- نقش گروه «آن خانه» در مصراع «زاشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الجزن است» چیست؟

۴-۳- کدام‌یک از جمله‌های زیر «چهار جزئی با مفعول و مسند» است؟

الف) حق تعالی بنده را مستغرق خود گردانید.

ب) بردن سیصد تومن پول تا تهران خطرناک است.

۵-۳- فعل کدام‌یک از جمله‌های زیر اسنادی است؟

الف) سر من از ناله‌ی من دور نیست

ب) لیک چشم و گوش را آن نور نیست

۶-۳- کدام کلمه در بیت «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت» صفت پسین است؟

۷-۳- در گروه «این نخلستان خاموش و برمهتاب» چند ترکیب وصفی دیده می‌شود؟

۸-۳- هسته‌ی گروه «سموم سرد این عقل بی‌درد» کدام است؟

پاسخ سوالات بر روی برگه سوال نوشته شود؛ نیاز به پاسخنامه سفید ندارد پاسخنامه سفید داده شود

چهار: آرایه‌های ادبی (هر مورد ۰/۵ نمره)

۱-۴- کدام آرایه در عبارت «چشمه‌ی آبی سرد که در تموز سوزان کویر گویی از دل یخچالی بزرگ بیرون می‌آید از دامنه‌ی کوه‌های شمالی ایران به سینه‌ی کویر سرازیر می‌شود.» وجود ندارد؟

الف) تشبیه (ب) حس آمیزی (ج) استعاره

۲-۴- در بیت «کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند / کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟» کدام آرایه وجود ندارد؟

الف) جناس تام (ب) واج‌آرایی (ج) استعاره

۳-۴- در متن «فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه‌ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بگسترده.» چند اضافه‌ی تشبیه‌ی دیده می‌شود؟

۴-۴- در کدام بیت اسلوب معادله وجود دارد؟

الف) ما هم از تاب‌وتب عشق به خود می‌بالیم / بر سر آتش اگر هست دمیدن مو را

ب) حریف وحشت دل دیده‌ی گریان نمی‌گردد / گهر مشکل فراهم آورد اجزای دریا را

۴-۵- یک مجاز در بیت «خانه‌ای کو شود از دست اجانب آباد / زاشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحنن است» بیابید.

۴-۶- در مصراع «همچو نی زهری و تریاقی که دید؟!» کدام آرایه وجود ندارد؟

الف) تضاد (ب) تشبیه (ج) پارادوکس (د) حسن تعلیل

پنج: درک مطلب (هر مورد ۰/۵ نمره)

۱-۵- در بیت «همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار / شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری» مرجع ضمیر «تو» کیست؟

۲-۵- عبارت «از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم ناچار شده به مار غاشیه‌ی حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.» یادآور کدام ضرب‌المثل است؟

۳-۵- مفهوم نهایی مصراع «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست» چیست؟

۴-۵- مفهوم نهایی مصراع «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی» چیست؟

۵-۵- مفهوم نهایی مصراع «عاشقان کشتگان معشوق‌اند» چیست؟

۶-۵- مفهوم نهایی عبارت «پروانه قوت از عشق آتش خورد» چیست؟

۷-۵- مفهوم نهایی مصراع «گفت والی از کجا در خانه‌ی خمار نیست» چیست؟

۸-۵- در مصراع «برکش ز سر این سپید معجر»، «سپید معجر» نشانه‌ی چیست؟

شش: معنی و مفهوم هر مورد را در یک جمله به نثر روان فارسی بنویسید. (هر مورد ۰/۵ نمره)

۱-۶- مشت خونین و بی‌تاب قلبم را در زیر باران‌های غیبی سکوتش می‌گیرم.

۲-۶- ممت بی‌عشق می‌دان.

۳-۶- اطفال شاخ را کلاه شکوفه بر سر نهاده.

۴-۶- عشق به هر جایی ماوا نکند.

۵-۶- از سیم به سر یکی کله‌خود

۶-۶- هر که جز ماهی ز آبش سیر شد

۷-۶- ما را فراغتی‌ست که جمشید جم نداشت

۸-۶- با جان بودن به عشق در سامان نیست

هفت: دو بیت اول شعر «صبح ستاره باران» را بنویسید. (۲ نمره)

ش سندلی (ش داوطلب): نام و نام خانوادگی: سوال امتحان درس: فارسی ۳	نام واحد آموزشی: دبیرستان نمونه دولتی مکتب الاحرار پایه: سال تحصیلی: ۱۳۹۸ - ۱۳۹۷	نوبت امتحانی: دی ماه ۹۷ نام دبیر / دبیران: تعداد برگ سوال:	ساعت امتحان: وقت امتحان: تاریخ امتحان:	صبح / عصر دقیقه ۱۳۹۷ / ۱۰ / ۱۰
--	--	--	--	--------------------------------------

بازم

یک: واژگان مشخص شده را معنی کنید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۱-۱- اسب سرح تیره

۲-۱- باد گرم و ریان رساننده

۳-۱- جاکاغذی

۴-۱- پادهر

۵-۱- خشمگین

۶-۱- حاکم

دو: کدام واژه برای جای خالی مناسب است؟ (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۱-۲- منسوب

۲-۲- مستور

۳-۲- فراق

۴-۲- حیات

۵-۲- بهر

۶-۲- غرامت

سه: دستور (هر مورد ۰/۵ نمره)

۱-۳- به قرینه لفظی

۲-۳- مفعول

۳-۳- نهاد

۴-۳- الف

۵-۳- الف

۶-۳- صاحب قلم

۷-۳- سه تا

۸-۳- سموم

چهار: آرایه‌های ادبی (هر مورد ۰/۵ نمره)

۱-۴- (ب) حس آمیزی

۲-۴- (ج) استعاره

۳-۴- تا

۴-۴- ب

۵-۴- دست

۶-۴- (د) حسن تعلیل

پاسخ سوالات بر روی برگه سوال نوشته شود: نیاز به پاسخنامه سفید ندارد پاسخنامه سفید داده شود

پنج: درک مطلب (هر مورد ۰/۵ نمره)

(پاسخ‌های مشابه قابل قبول است)

۱-۵- انسان

۲-۵- از چاله به چاه افتادن

۳-۵- هرکسی حرف عاشق را نمی‌فهمد- یا تقابل عقل و عشق- یا طلب درد آشنا

۴-۵- ترک تعلق- یا ترک وابستگی‌های مادی

۵-۵- رازداری یا فنای عاشق یا عارف

۶-۵- نیاز عاشق به عشق

۷-۵- فساد و ریاکاری مسئولان

۸-۵- ضعف

شش: معنی و مفهوم هر مورد را در یک جمله به نثر روان فارسی بنویسید. (هر مورد ۰/۵ نمره)

(پاسخ‌های مشابه قابل قبول است)

۱-۶- قلبا به سکوتش گوش می‌کنم.

۲-۶- بی بهرگان از عشق مرده‌اند.

۳-۶- شکوفه‌های بهاری بر درختا روئیده است.

۴-۶- هرکسی لیاقت عشق را ندارد.

۵-۶- قله دماوند پوشیده از برف است.

۶-۶- عاشق از عشق سیر نمی‌شود.

۷-۶- آسایش درویشان بیشتر از پادشاهان است.

۸-۶- عاشق جانباز است.

هفت: دو بیت اول شعر «صبح ستاره باران» را بنویسید. (۲ نمره)

ای مهربان‌تر از برگ در بوسه‌های باران	بیداری ستاره در چشم جویباران
آینه‌ی نگاهت پیوند صبح و ساحل	لیخند گاه گاهت صبح ستاره باران